

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA**47397**

Aşağıda belirtilen sorularımın, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28.07.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa'nın yüksek yaz sıcaklıkları, geniş sulama ağı, kırsal yerleşim yapısı, hayvancılık faaliyetleri, açık su kanalları ve mevsimlik tarım işçiliğinin yoğunluğu; sivrisinek, kene ve diğer hastalık taşıyıcı canlıların çoğalmasına elverişli koşullar oluşturmaktadır. Bu durum, haşere sorununu yalnızca belediye hizmetleriyle sınırlı bir rahatsızlık olmaktan çıkarmakta ve doğrudan halk sağlığı meselesine dönüştürmektedir.

Sivrisinek ve keneler aracılığıyla bulaşabilecek hastalıklara karşı vaka ortaya çıktıktan sonra müdahale edilmesi yeterli değildir. Riskli alanların önceden belirlenmesi, vektör yoğunluğunun düzenli ölçülmesi, sağlık kuruluşlarının erken tanı kapasitesinin güçlendirilmesi, belediyelerin ilaçlama çalışmalarının sağlık yönünden izlenmesi ve vatandaşların ilçe bazında bilgilendirilmesi gerekmektedir.

Anayasa'nın 17'nci ve 56'ncı maddeleri uyarınca devlet; yaşam hakkını korumak, koruyucu sağlık hizmetlerini geliştirmek ve insan sağlığını tehdit eden unsurlarla mücadele etmekle yükümlüdür. Riskin bilindiği, her yıl tekrarlandığı ve önleyici tedbirlerle azaltılabileceği bir konuda veri toplanmaması veya tedbir alınması için hastalık ve can kaybının beklenmesi, koruyucu sağlık hizmeti anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa'da son beş yılda sivrisinek, kene ve diğer vektörlerle bulaşan hastalıklara ilişkin kaç vaka ve ölüm kaydedilmiştir? Verilerin yıllara, ilçelere, hastalık türlerine, yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı nedir?
2. Şanlıurfa'da 2026 yılı için hazırlanmış ilçe ve mahalle bazlı bir vektör yoğunluğu veya salgın risk haritası bulunmakta mıdır? Riskli olarak belirlenen sulama alanları, kırsal mahalleler, hayvancılık bölgeleri ve mevsimlik tarım işçisi yerleşimleri hangileridir?
3. Şanlıurfa İl Sağlık Müdürlüğü tarafından son üç yılda sivrisinek, kene ve diğer vektörlere ilişkin kaç saha taraması, numune incelemesi ve laboratuvar çalışması yapılmıştır? İlçelere göre hangi vektör türleri ve hastalık etkenleri tespit edilmiştir?
4. Şanlıurfa'daki sağlık kuruluşlarında vektör kaynaklı hastalıkların teşhisini yapabilecek laboratuvar, uzman personel, test kiti ve yatak kapasitesi yeterli midir? Bu hastalıkların tanı ve tedavisinde hangi hastaneler görevlendirilmiştir?
5. Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyelerinin ilaçlama faaliyetleri, kullanılan ürünlerin insan sağlığına uygunluğu ve uygulamaların etkinliği yönünden Sağlık Bakanlığı veya İl Sağlık Müdürlüğünce denetlenmekte midir? Son üç yılda kaç denetim yapılmış ve hangi aykırılıklar tespit edilmiştir?

6. Haşere veya vektör yoğunluğuyla bağlantılı şikâyet ve hastalık başvurularının arttığı ilçeler hangileridir? Bu artış üzerine hangi aktif tarama, bilgilendirme, numune alma ve koruyucu sağlık çalışmaları gerçekleştirilmiştir?
7. Şanlıurfa'nın iklimi ve yerel koşulları dikkate alınarak belediyeler, sağlık kuruluşları, Valilik ve ilgili kurumların görevlerini, risk eşiklerini, müdahale sürelerini ve halka açıklanacak verileri belirleyen özel bir vektörle mücadele eylem planı hazırlanacak mıdır? Hazırlanacaksa takvimi ve bütçesi nedir?